

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

N-tandvård - Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård för vissa äldre och funktionshindrade

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)

[Intyg om N-tandvård](#)

[Arbetsgång](#)

[Högekostnadsskydd och eFrikort](#)

[Hemtandvård/mobil tandvård](#)

[Tandvård som ingår i N-tandvård](#)

[Förtydligande](#)

[Uppföljning](#)

[Bilagor](#)

[Länkar](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

[Bilaga 1 Nödvändig tandvård, begränsningar](#)

[Bilaga 2 Vårdsnivåer, hemtandvård/mobil](#)

[tandvård, begränsningar](#)

[Bilaga 3 Beslutsstöd vid val av hemtandvård eller kliniktandvård](#)

Syfte

Rutinen beskriver vilka personer som kan omfattas av N-tandvård, arbetsgång samt tandvård som ingår i N-tandvård.

Intyg om N-tandvård

Ges till personer som har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser:

N1: kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar för enligt 18§ första stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) [Tandvårdslag \(1985:125\)](#)

N2: får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård)

N3: omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS-lagen)

N4: är bosatta i egen bostad och har motsvarande behov av vård eller omsorg som personer som omfattas av N1 eller N2 ovan

Personkretsen är i enlighet med 8 a § Tandvårdslagen 1985:125.

Uppsökande verksamhet:

Uppsökande verksamhet består av munhälsobedömning till berättigade personer som tackat ja till en bedömning, individuell rådgivning till närvarande vårdpersonal och utbildning till vårdpersonal. Den uppsökande verksamheten upphandlas av Region Halland.

Munhälsobedömningen är avgiftsfri och utförs av tandhygienist. Syftet är att bedöma om det finns behov av tandvård, om patienten har någon tandvårdskontakt samt hjälpa till med praktiska råd.

Nödvändig tandvård:

Rutin: N-tandvård - Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård för vissa äldre och funktionshindrade
RH-16328

Fastställt av: Regional samordnande chefläkare, Fastställt: 2025-12-17

Huvudförfattare: Fernvall Malin RK HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Medförfattare:

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

Det är samma personkrets som har rätt till såväl en munhälsobedömning som den nödvändiga tandvården. Oavsett om man tackar ja eller nej till munhälsobedömning så har man rätt till nödvändig tandvård. Om patienten inte har någon egen tandläkare ska den vårdgivare som fått anbudet kunna erbjuda nödvändig tandvård. Det är dock fritt val av tandläkare och patienten avgör själv vilken tandläkare man vill gå till. Den nödvändiga tandvården betalas som i den öppna hälso-och sjukvården oavsett vilken tandläkare patienten väljer att gå till.

Arbetsgång

För att få rätt till N-tandvård krävs ett intyg. Intygsansökan görs av sjuksköterskor, distriktssköterskor eller handläggare inom omsorgen, som utbildats av Region Halland Länk till utbildning erhålls av GAS, Gemensam Administrativ Service

Intygsansökan i original insändes till:

GAS, Gemensam Administrativ Service

Team Patient

Box 517 30180 Halmstad

GAS/ Regionens tandvårdsenhet utfärdar ett lila tandvårdskort, s.k. N-kort, som skickas hem till personen

Kortet ska uppvisas vid besök på tandvårdsklinik

Om patienten har glömt eller förlorat sitt N-kort – tag kontakt med Regionens tandvårdsenhet

RKtandvard@regionhalland.se

Högekostnadsskydd och eFrikort

För privata vårdgivare som tar emot halländska patienter finns en möjlighet att ansluta till eFrikort via Region Halland, se [eFrikort](#)

Hemtandvård/mobil tandvård

Med hemtandvård/mobil tandvård avses det som Socialstyrelsen benämner som tandvård i boendemiljö. Syftet är att kunna ge ett enklare utbud av munhälsovård och tandvård då den enskilde patientens allmänhälsa avsevärt försvårar eller gör det omöjligt att ta sig till tandvårdsklinik. [Nationella riktlinjer för tandvård](#)

Alla slags tandvårdsbehandlingar kan inte utföras i patientens hem, på grund av att en fullständig tandläkarutrustning inte finns till hands. Tekniskt svår och avancerad tand- och munhälsovård kräver tandläkarutrustning, motsvarande en stationär tandvårdsmottagning. Avsteg från fullständig utrustningen påverkar valet av terapi som kan och ska utföras.

För att utföra tandvård inom kategorin mobil nödvändig tandvård krävs att den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges ska finnas tillgänglig vid samtliga uppdrag (jfr 4a § tandvårdslagen).

Den utrustning som ska finnas tillgänglig framgår av utrustningskravet som återges i [bilaga 2](#).

För att fakturera för utförd tandvård ska utrustningskravet vara uppfyllt, annars har Regionkontorets tandvårdsenhet rätt att innehålla eller återkräva ersättning.

Vuxna, som har förlorat eller riskerar att förlora kontakten med tandvården och som är i behov av särskilt stöd, bör i första hand undersökas och behandlas på en stationär klinik.

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

Generellt bedöms tandvård utförd på klinik ge bättre förutsättningar för god kvalitet.

[Nationella riktlinjer för tandvård](#)

Även patientsäkerhet i form av hygien, strålskydd, och adekvat hantering av komplikationer under behandlingens gång kan vara svårt att säkerställa vid mobil nödvändig tandvård. Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg ska följas. [SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg](#)
Om en behandlingsåtgärd inte bedöms kunna utföras med god kvalitet, ska den inte utföras.

Val av hemtandvård

Valet av hemtandvård bör vara till gagn för patienten, och i detta val kan beslutsstöd i bilaga 3 vara ett stöd. (Modifierat efter Guidelines for the Delivery of a Domiciliary Service, revised 2009, British Society for Disability and Oral Health).

Se [bilaga 3](#), Beslutsstöd hemtandvård eller mobil tandvård

Vårdambitionsnivåer inom mobil nödvändig tandvård

Vårdambitionsnivåerna delas in enligt följande, [Ramdokument äldretandvård- Sveriges Folktandvårdsförening](#)

- **Förbättra:** Oral hälsa eftersträvas. Patienten ska ha fullständig behandling. Symtom på sjukdom accepteras inte.
- **Bevara:** Bibehållandet av en förhållandevis god oral hälsa eftersträvas. Mindre symtom på sjukdom accepteras, men inte att dessa symtom förvärras.
- **Fördröja:** Acceptans av att relativt grava sjukdomssymtom förekommer, liksom att dessa långsamt förvärras, utan att akut smärta eller akut infektion uppstår.
- **Lindra:** Eftersträvan är att endast avhjälpa smärta och lindra de ogynnsamma tillstånd i munhålan som påverkar patienten.

Inom den mobila nödvändiga tandvården behandlas företrädesvis patienter där vårdambitionsnivån bestäms till att lindra eller fördröja. Avvaktan med behandling (expektans) vid diagnostiserat tillstånd eller sjukdom i munnen, med inga eller lindriga symtom, ska dokumenteras noggrant i journalen. Lika viktigt som att dokumentera val av vård, är det att dokumentera varför man avstår vård. Det ska finnas ett informerat samtycke där vårdambitionsnivån har förankrats med patient eller närstående och dokumenterats i journalen. Behandlingsplan för uppföljning ska finnas där vårdambitionsnivån beaktas och justeras efter behov.

Tandvård som ingår i N-tandvård

Ersättning för utförd tandvård sker enligt gällande Tandvårdstaxa, Region Halland.

Innehållet i samtliga åtgärder ska följa Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets författningssamling avseende föreskrifter och allmänna råd om statligt tandvårdsstöd samt med angivna begränsningar, se [bilaga 1](#) och [bilaga 2](#).

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialist tandvården Hallands sjukhus

Förtydligande

Förebyggande behandling och akuta insatser skall vara prioriterade vad avser N-tandvård. Den förebyggande tandvården skall inte ta över eller vara ett alternativ till den dagliga egenvården eller hjälp med munhygien som omvårdnadspersonalen ska utföra.

Vid val mellan olika behandlingar skall alltid den mest kostnadseffektiva behandlingen väljas. En kostnadseffektiv behandling utmärks av att den till den lägsta kostnaden åtgärdar ett behandlingsbehov med ett acceptabelt resultat. Resultatet skall då alltid bedömas inte enbart för tillfället utan även över en längre tidsperiod. Sammantaget skall det finnas en rimlig relation mellan kostnader och effekt mätt i förbättrad munhälsa och förhöjd livskvalitet.

Om prognosen för en behandling är tveksam skall den nödvändiga tandvården genomföras i etapper så att resultatet av de först insatta behandlingsåtgärderna kan utvärderas innan en mer omfattande behandling genomförs.

Nödvändig tandvård skall syfta till att minska smärta och infektionstillstånd i munnen. I de fall där patientens allmäntillstånd är sviktande inriktas vårdambitionen på att enbart åtgärda ett akut infektionstillstånd. Vid mindre, kroniska infektioner såsom apikal parodontit, är det i stället motiverat att förlänga observationstiden innan beslut om behandling tas.

Protetisk terapi skall utformas på individuella indikationer och med beaktande av om behandlingen kan anses påtagligt förbättra förmågan att äta eller tala samt medföra väsentligt förhöjd livskvalitet och välbefinnande. Befintliga protetiska arbeten skall i första hand förbättras så att de kan fungera ytterligare en tid.

I många fall bör en avvaktande hållning väljas för att få tid till en utvärdering av hur stort vårdbehovet och vårdefterfrågan är. Protetisk terapi kan i vissa fall ske på estetiska indikationer. I enstaka fall kan dentala implantat ingå i nödvändig tandvård, tex. för unga patienter eller för att förbättra retentionen av en underkäksprotes hos äldre patienter.

En kort tandbåge är enligt olika studier förenligt med godtagbar oral funktion. Fast protetik och implantatstödd protetik bakom andra premolaren (kindtanden) räknas därför inte som nödvändig tandvård. Fast protetik omfattas endast i undantagsfall inom nödvändig tandvård.

Behandlingsperiod avser ett kalenderår

FHB anger att åtgärden ska förhandsbedömas i eFHB

Förhandsbedömning ska innehålla anamnes, aktuellt status inklusive parodontalt status, aktuella röntgenbilder och ev remisser

Vid efterhandsbedömning skall samtliga, under kalenderåret utförda, åtgärder anges i anamnesrutan alternativt journalutskrift bifogas under elektroniska dokument

Komplettering i eFHB skall ske inom 3 månader, därefter avslutas ärendet

Fakturering sker i fakturaportalen BEA (gäller icke Cosmic-användare)

Utförd vård ska faktureras senast 3 månader efter behandlingsdagen

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

Uppföljning

Regionkontorets Tandvårdsenhet arbetar systematiskt för god kvalitet i den tandvård som Region Halland finansierar. Därför sker en granskning av ett slumpmässigt eller riktat urval av

ärenden. En vårdgivare är på begäran av Tandvårdsenheten skyldig att lämna upplysningar samt tillhandahålla journalkopior och övrigt material som rör munhälsobedömning, undersökning eller behandling av patient. Enligt 11 § Tandvårdsförordningen är en vårdgivare

"på begäran av regionen skyldig att i ett ärende om prövning enligt 10 § eller för kontroll av Debiterade åtgärder lämna upplysningar samt visa journal och övrigt material som rör munhälsobedömning, undersökning eller behandling av en patient. Vårdgivaren är också skyldig att på begäran av regionen för uppföljning och utvärdering lämna uppgifter om munhälsobedömning, undersökning eller behandling enligt denna förordning." Förordning (2011:1183) [Tandvårdsförordning \(1998:1338\)](#)

Äläggande om obligatorisk förhandsbedömning

I de fall Regionkontorets Tandvårdsenhet har skälig anledning att anta att en vårdgivare eller legitimerad behandlare inte följer de regler som beskrivs i denna rutin, har Tandvårdsenheten rätt att kräva att all tandvård inom Region Hallands tandvårdsstöd ska förhandsbedömas.

Bilagor

[Bilaga 1 Nödvändig tandvård, begränsningar](#)

[Bilaga 2 Vårdsnivåer, hemtandvård/mobil tandvård, begränsningar](#)

[Bilaga 3 Beslutsstöd vid val av hemtandvård eller kliniktandvård](#)

Länkar

[Tandvård - Vårdgivare \(regionhalland.se\)](#)

[Tandvårdslag \(1985:125\)](#)

[Nationella riktlinjer för tandvård](#)

[Ramdokument äldretandvård- Sveriges Folk tandvårdsförening](#)

[SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg](#)

[Tandvårdsförordning \(1998:1338\)](#)

[eFrikort](#)

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folktandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

Uppdaterat från föregående version

2026-01-15 Tillägg av kod som saknats i bilaga.

2025-12-15

- Ändrat i dispositionen av dokumentet för ökad tydlighet. Förtydligat under rubrik "Hemtandvård/mobil tandvård" och lagt till information om vårdambitionsnivåer
- Ändrat till Regionkontorets Tandvårdsenhet i stället för Tandvårdsenheten
- Komplettering i eFHB skall ske inom 3 månader, därefter avslutas ärendet
- Lagt till information e-Frikort och obligatorisk förhandsbedömning.
- Lagt till länkar
- Förtydligat garantiregler i bilaga 1
- Justering av antal och tillåtna tandvårdsåtgärder i bilaga 1 och 2

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

Bilaga 1 Nödvändig tandvård, begränsningar

Åtgärd 101, 111 och 112 godkänns en gång per kalenderår utan förhandsbedömning

Åtgärd 103: FHB om åtgärden används vid mer än fyra besök per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 107, 107S, 108, 108S: FHB om åtgärder sammanlagt används vid mer än två besök per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 108, 108S får endast användas en gång per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 113: FHB om åtgärden används vid mer än tre besök per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 114: FHB om åtgärden används vid mer än två besök per patient, vårdgivare och kalenderår

200- och 300-serierna: totalt godkänns 10 sjukdomsförebyggande eller sjukdomsbehandlande åtgärder per patient, vårdgivare och kalenderår utan FHB. Max tre av dessa åtgärder får användas vid samma besök

Åtgärd 201: ersätts två gånger per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 311: ersätts två gånger per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 342: kräver att det finns aktuellt fickstatus

Åtgärd 343: kräver FHB med aktuellt fickstatus och röntgen bifogat

Åtgärd 404, 405: FHB om den utförs mer än en gång per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärder 407, 408, 409: kräver FHB, kan utföras en gång per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärder 446, 447, 448, 451, 452, 453, 454: kräver FHB

Åtgärd 601 - 603: FHB om åtgärden används mer än en gång per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 604: FHB om åtgärden används mer än två gånger per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 606 eller 650: FHB om åtgärden används mer än sex gånger per patient, vårdgivare och kalenderår

Åtgärd 820: kräver FHB

Åtgärder 824 - 825: kräver FHB

Åtgärder 893 - 896: kräver ej FHB för Specialisttandvården

Allmäntandvården: behandlingar med en totalkostnad som överstiger 20 000 kr/per patient och kalenderår skall förhandsbedömas.

Specialisttandvården: behandlingar med en totalkostnad som överstiger 25 000 kr/per patient och kalenderår skall förhandsbedömas

Kostnaden för åtgärderna 822 - 823, 827 - 828: behöver inte förhandsbedömas trots att totalkostnaden överstiger 20 000 kr i allmäntandvården och 25 000 kr i specialisttandvården

Tidsdebitering: 20 min vid rullstolsburen patient som behöver hjälp med förflyttning, per vårdgivare och besök

Fast protetik: kräver FHB

Förlorad helprotes eller skena ersätts en gång

Garanti enligt gällande Tandvårdstaxa, Region Halland:

För fast protetik gäller tre års garanti och för avtagbar protetik ett års garanti. Undantag är de fall där patienten kan lastas för att behandlingen behöver göras om, om konstruktionen utsatts för yttre våld eller om konstruktionen behöver göras om på grund av skada på annan

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialist tandvården Hallands sjukhus

tandposition.

För fyllningsterapi gäller ett års garanti om inget annat anges.

Bilaga 2 Vårdnivåer, hemtandvård/mobil tandvård, begränsningar

Vårdnivåer

Vid hemtandvård används följande begrepp:

Nivå 1 Stationär tandvårdsinrättning, klinik.

Nivå 2 Fullt utrustat behandlingsrum på annan plats. Exempel: s.k. annexklinik, buss eller vagn med fullständig tandläkarutrustning eller en fullständig mobil tandläkarutrustning som monteras upp tillfälligt i en lämplig lokal

Nivå 3 Hemtandvård

Nivå 4 Hemtandvård akut

Avseende nivå 2 gäller samma regler som för tandvård på stationär tandklinik. Vad gäller nivå 3 och 4 ställer Region Halland krav på utrustning och förutsättningar samt möjliga insatser om vården ska ersättas. Avsteg från dessa regler kan medges efter förhandsbedömning om särskilda skäl föreligger. Regler som styr tandvården i övrigt gäller även för nödvändig tandvård samt hemtandvård. Om en behandlingsåtgärd inte bedöms kunna utföras med god kvalitet, ska den inte utföras.

Krav gällande Hemtandvård, nivå 3

Utrustning som skall finnas tillgänglig:

Highspeed-borrmaskin

Lågvarvs-borrmaskin

Sugutrustning för dentalt bruk

Trevägsspruta för blästring med luft, vatten och spray

Adekvat operationsbelysning

Röntgenutrustning:

- erforderligt antal bilder skall kunna tas
- omedelbar granskning av röntgenbilder skall vara möjlig

Adekvata instrument, som möjliggör utförandet av den ersättningsberättigande tandvården

Materialtillgång, som möjliggör utförandet av den ersättningsberättigande tandvården

Fullgoda anestesimöjligheter

Följande åtgärder kan utföras utan förhandsbedömning samt med angivna begränsningar, se bilaga 1:

101, får användas en gång per patient, vårdgivare och år. I samband med årlig undersökning ska överenskommen vårdambitionsnivå tydligt dokumenteras i journal

103, 107, det ska med motivering i journal framgå varför åtgärd 107 används i stället för åtgärd 103. Åtgärd 107 får ej kombineras med åtgärd 101

113, 121, 127, 162, 163

- 201, 205, 207
- 301, 302, 303 (krav på förhandsbedömning i efterhand), 311 (ska dokumenteras i journal till vem informationen givits), 312, 322, 340, 341
- 401, 402, 410, 480
- 521

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

- 701, 702, 704, 705
- 811, 822, 823, 827, 828, 831, 832, 833, 834, 835, 836

Krav gällande Hemtandvård akut, nivå 4

Inga specificerade krav på utrustning

Enklare dentalutrustning kan användas

Endast följande åtgärder kan utföras:

103

301 – endast enkel temporär fyllning

Innehållet i samtliga åtgärder ska följa Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets författningssamling avseende föreskrifter och allmänna råd om statligt tandvårdsstöd

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialist tandvården Hallands sjukhus

Bilaga 3 Beslutsstöd vid val av hemtandvård eller kliniktandvård

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Folk tandvården Halland; Privata tandvårdsverksamheter; Specialisttandvården Hallands sjukhus

